

VODÍTKA PRO TVORBU VHODNÉHO DIGITÁLNÍHO OBSAHU, SLUŽEB A APLIKACÍ PRO DĚTI

Přínos a vliv

Při vytváření obsahu je třeba od samého začátku přemýšlet o tom, v čem bude jeho přínos, tedy jak děti **ovlivní**.

Zhodnoťte, nakolik jsou obsah, aplikace nebo služba:

- **Podporující** – umožňují dětem získat sebejistotu a maximální pocit nezávislosti při rozvoji dovedností v bezpečném digitálním prostředí;
- **Zajímavé** – děti inspirují a motivují;
- **Podnětné** – zvyšují touhu dětí dozvědět se více;
- **Bezpečné** – umožňují dětem získávat zkušenosti v digitálním prostředí s minimálním rizikem.

Kontrolní seznam

Zvažte základní aspekty

- Určete si věk cílové skupiny.
- Stanovte si cíle.
- Naplánujte, v čem má spočívat přínos pro děti.

Stanovte si jasné a transparentní cíle

- Při tvorbě obsahu a uživatelského rozhraní mějte v první řadě na paměti zamýšlenou věkovou skupinu.
- Vycházejte ze schopností členů cílové skupiny a berte v potaz kognitivní, sociální, jazykový a emoční vývoj dítěte a jeho zájmy v daném věku. Vždy mějte na paměti, že každé dítě je osobnost a rozdíly mezi dětmi mohou být značné.
- U všech materiálů přemýšlejte o příslušných společenských a kulturních faktorech..

Připravujte podnětné digitální zážitky

- Plánujte a vytvářejte kreativní, interaktivní, podnětné, inovativní, zábavné a/nebo vzdělávací prvky a nástroje.
- Nabídněte přitažlivé obrazové materiály, které jsou patřičně vysvětleny a popsány. Nezapomínejte, že grafika, zvuk (hlas, hudba, zvukové efekty) a videa mohou působit silněji než text.
- Pečlivě zvažte náročnost úkolů a dalších prvků, poskytněte vhodnou zpětnou vazbu a pokud je to adekvátní, nabídněte odměnu.
- Zvažte, zda nespolupracovat s dalšími tvůrci pozitivního online obsahu a materiály si vzájemně nevyměňovat, nesdílet a nekládat.

Zajistěte použitelnost

- Ověřte si, zda je obsah/slужba dostupná na různých mobilních zařízeních, z různých platforem či prohlížečů a v různých operačních systémech.
- Dbejte na to, aby navigace byla uživatelsky přátelská, intuitivní a odpovídala motorickým schopnostem cílové skupiny dětí.
- Zajistěte, aby se uživatelé na stránkách či při používání služby/aplikace nemohli ztratit. Vždy musí vědět, kde se nacházejí, při orientaci jim mají pomoci jasně označené navigační prvky.
- Zvolte takovou URL adresu a/nebo jméno, které děti snadno navede k vašemu obsahu,
- a pokud se při zadávání přepíše, nedostanou se na nevhodné či závadné domény plné virů
- a reklam.
- Používejte dobře napsané texty vhodné pro cílovou skupinu, ve kterých nejsou chyby.
- Zabezpečte, aby se děti nemohly ztratit a snadno se mohly vrátit na domovskou stránku nebo k předešlé kapitole. Umožněte jim sledovat, kam se dostaly (např. tak, že si označí místo ve hře/příběhu). Zabezpečte, aby pro ně bylo snadné znovu konkrétní místo vyhledat, když budou chtít ve čtení nebo ve hře pokračovat.

Vytvářejte obsah a služby, které jsou všeobecně přístupné a mají inkluzivní charakter

- Při plánování, vývoji a tvorbě obsahu/slужeb myslte společně se všemi zúčastněnými stranami na to, aby byly zabezpečeny potřeby a požadavky uživatelů se zrakovými, sluchovými, pohybovými či kognitivními handicapami.
- Přemýšlejte o struktuře, jazyku/textu/řeči, zvuku, obrazových materiálech a barevném ztvárnění obsahu a slужeb. Měly by být vytvořeny tak, aby byly kompatibilní s asistenčními technologiemi a nabízely alternativní texty/atributy.

Zajistěte důvěryhodný obsah

- Zkontrolujte, zda obsah/slужba/aplikace odpovídají příslušným zákonům a pravidlům, např. zákonu o ochraně nezletilých, zákonu o ochraně osobních údajů, pravidlům obchodní komunikace, zákonu o ochraně autorských práv atd.
- Uveďte informace o poskytovateli/tvůrci.
- Zajistěte snadnou dostupnost kontaktních údajů, odpovídejte v rozumné době.
- Ověřujte přesnost a spolehlivost informací, obsah pravidelně procházejte a kontrolujte.
- Tam kde je to adekvátní zajistěte, aby byl obsah pravdivý, odpovídal současným znalostem a nabízel aktuální informace.
- Rodičům a pečovatelům poskytněte jasné informace. Pokud taková možnost existuje, zvažte, zda nezažádat a neprokazovat se certifikátem udělovaným nezávislou organizací, kterým byste doložili, že vaše služby jsou vhodné pro děti.

Nezapomínejte, že prioritou je bezpečí dítěte

- Přesvědčte se, že obsah není pro nezletilé závadný, tj. není v rozporu s dobrými mravy ani jiným způsobem škodlivý (tj. nejedná se např. o pornografii, rasistické/agresivní /urážlivé/xenofobní texty, obrázky či videonahrávky).
- Zajistěte, aby se děti nedostaly k nepatřičnému obsahu, jako jsou externí webové stránky či aplikace, které nejsou pro jejich věk vhodné.
- Pokud se rozhodnete využít materiály z externích zdrojů, vždy se vyhněte automaticky vytvářenému obsahu nebo předběžným náhledům, které nemůžete upravovat.

- Stránky apod. navrhujte tak, aby byly od základu bezpečné, od začátku tvorby myslíte na ochranu dětí v online prostředí.
- Zaveďte účinný monitoring a moderování a zajistěte efektivní způsob nahlásování. Uživatel musí snadno zjistit, jak požádat o pomoc či radu nebo jak nahlásit a zablokovat potenciálně nebezpečný obsah nebo osobu.
- Zvažte, zda nepoužít nástroje pro označování obsahu podle věku. Budete tak moci poskytnout elektronické označení věkové kategorie a kontrolní systémy pro rodiče (nástroje rodičovské ochrany) snáze vyhodnotí obsah/službu/aplikaci správně.
- Maximálně pečlivě a zodpovědně užívejte nástroje pro věkovou klasifikaci, které jsou k dispozici na platformách, abyste mohli nabídnout spolehlivé informace.

Mějte na paměti, že nejdůležitější je soukromí dětí

- Dbejte na dodržování zákona na ochranu soukromí. Obsah pečlivě kontrolujte a aktualizujte v souladu s Obecným nařízením o ochraně osobních údajů Evropské unie (GDPR).
- Neshromažďujte více údajů, než je nezbytně nutné.
- Dbejte, aby informace o ochraně soukromí a související postupy byly dobře viditelné a byly napsány takovým jazykem a zveřejněny v takovém formátu, který je vhodný pro cílovou skupinu dětí a jejich rodičů.
- Pokud údaje zpracováváte nebo je pro instalaci aplikace/stránek/služby nutné svolení uživatele, je třeba o tom jasně informovat.
- Zajistěte, aby nebyly údaje dále využívány. O výjimkách (např. při zasílání cen) je třeba jasně informovat a uživatele ubezpečit, že údaje budou posléze smazány.
- Pokud mají děti možnost sdílet osobní údaje, nezapomínejte že je třeba, aby doložily souhlas rodičů.

Citlivě vytvářejte nástroje sociálních médií a nástroje pro komunikaci: sociální sítě, chatovací místnosti, fóra, knihy hostů, platformy pro sdílení videonahrávek/obrázků, messenger apod.

- Přemýšlejte o zvláštních pravidlech a informacích o tom, jak s těmito nástroji bezpečně pracovat, pokud jsou nabízeny (např. netiketa při komunikaci s ostatními, ochrana osobních údajů, ochrana před kyberšikanou atd.).
- Požadujte po dětech, aby před založením vlastního účtu požádaly o souhlas rodiče, přemýšlejte, jak ho při registraci vyžadovat.
- Poskytněte nástroj pro nahlásování, který je dobře viditelný a snadno použitelný (např. poplachové tlačítko, které mohou děti použít, když potřebují radu či pomoc, nebo když chtějí nahlásit potenciálně nebezpečný obsah nebo osobu).
- Zajistěte nepřetržitý a aktivní monitoring a moderování uživatelských příspěvků, abyste mohli vždy odstranit případný obsah závadný pro děti.

Komerční prvky zavádějte v případě potřeby zodpovědně. Jedná se např. o reklamu, propagaci sponzora, online nakupování, možnost provádět platbu uvnitř aplikace atd.

- Plně respektujte nařízení a zákony týkající se reklamy a komerčních prvků zaměřených na děti.
- Zajistěte, aby komerční prvky, reklama a nástroje pro online nakupování byly jasně odděleny od ostatního obsahu, byly dobře rozpoznatelné, označené a bylo u nich

uvedeno, že nejsou určeny dětem (nesmí se objevovat např. reklama a možnost nákupu alkoholu, cigaret, dietních výrobků nebo zákroků plastické chirurgie).

- Zajistěte, aby bylo jasně uvedeno, že se jedná o obchodní záležitost.
- Mějte na paměti, že aplikace by neměla umožňovat provádět finanční transakce jinde než v chráněném prostředí, a cílové skupině jasně sdělte, že pro tento krok potřebují souhlas dospělé osoby. Netlačte děti do nákupu doplňkových prvků.
- Zajistěte, aby kvůli komerčním prvkům uživatel neztrácel kontrolu nad vlastní činností.
- Nastavte limit pro finanční částku, kterou mohou děti na webových stránkách/v aplikaci/za službu utratit.
- Zajistěte, aby nebylo možné provádět platby bez souhlasu rodičů.